

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 98 (197) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 29 sierpnia 1928 r.

TREŚĆ: Z. S. R. R. a sprawy zagraniczne: Polska, Z. S. R. R. a pakt Kellogg'a. — Stosunek emigracji do Z. S. R. R. — **Sprawy wewnętrzne:** życie partyjne. — Sprawy gospodarcze. — **Notatki i informacje:** Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA, Z. S. R. R. A PAKT KELLOGG'A.

Izwiestja 26.VIII, przytaczając wywiad ministra Zaleskiego, udzielony prasie polskiej w sprawie paktu Kellogg'a oraz ew. przystąpienia do niego Z. S. R. R., omawiają głosy prasy polskiej i już w nagłówku podkreślają z ironją, że Polska „nie sprzeciwia się” przystąpieniu Z. S. R. R. do paktu wyłączającego wojnę. Zdaniem dziennika sowieckiego — zmianę polityki polskiej w sprawie przyciągnięcia Z. S. R. R. do paktu Kellogg'a należy przypisać zmianom, jakie zaszły w tym względzie w całej konjunkturze europejskiej.

Następnie „Izwiestja” przytaczają komunikat Pat'a, zaprzeczający doniesieniu Tass'a „o krokach przedsięwziętych przez rząd polski w Londynie w sprawie nie dopuszczenia Z. S. R. R. do paktu Kellogg'a”.

Oficjalne zaprzeczenia polskie — zdaniem dziennika — są odwrotną stroną systemu polskiej tajnej dyplomacji. Akty tej dyplomacji nie są podawane do wiadomości publicznej. Z tego też względu nie zawsze można przeciwstawić oficjalnym zaprzeczeniom polskim, stanowiącym pewnego rodzaju dokumenty — inne dokumenty, stwierdzające kłamliwość samego zaprzeczenia. Sam jednak fakt braku opublikowania dokumentów, które mogłyby skompromitować autorów zaprzeczeń, jeszcze nie wskazuje na to, że dowodów winy niema. „Na ten drugi fakt — pisze dziennik — proponujemy zwrócić szczególną uwagę autorów oficjalnego zaprzeczenia polskiego. Przez jego ignorowanie mogą oni postawić siebie w bardzo przykre położenie, jak również wprowadzić w błąd tę część prasy polskiej, która twierdzi, że w interesie Polski leży należenie Z. S. R. R. do paktu Kellogg'a”.

Dziennik dodaje: należy zwrócić uwagę na to, że min. Zaleski w swoim zaprzeczeniu mówi o krokach, przedsięwziętych w Londynie w sprawie utrudnienia przystąpienia Z. S. R. R. do paktu Kellogg'a, lecz nie ma odwagi zaprzeczyć temu, że polskie przedstawicielstwo w Londynie otrzymało odpowiednie dyrektywy w tym względzie z Warszawy. „Jesteśmy skłonni przypuścić, że polski poseł w Londynie trzeźwiej, niż Warszawa ocenił położenie i polecenia tych

nie spełnił, lub też, że dyrektywy te przyszły za późno”.

Charakterystyczną jest rzeczą — zdaniem dziennika — że „Kurjer Poranny” dopuszcza możliwość przeszkód, stawianych już nie ze strony Polski, lecz ze strony Anglii i Stanów Zjedn. w sprawie wciągnięcia Z. S. R. R. do paktu. Co się tyczy Stanów Zjedn., to ich wmieszanie do tej sprawy, według „Izwiestji”, potrzebne było „Kurj. Por.” li tylko dla większego efektu jego argumentów. „Kurjerowi Porannemu” wiadomo, że właśnie Stany Zjedn. z samego początku nie tylko nie sprzeciwiały się przyciągnięciu Z. S. R. R. do paktu, lecz wręcz przeciwnie, przychylnie odniosły się do ich przyciągnięcia.

„Wskazywanie palcem na Anglię — kończą „Izwiestja” — wobec powszechnie wiadomego jej wrogiego stosunku względem Z. S. R. R. wogóle a względem przyciągnięcia Z. S. R. R. do paktu w szczególności jest w ustach „Kurj. Por.” wybiegiem, mającym na celu ukryć pod cieniem angielskiej wrogości usiłowania polskiej dyplomacji w tym samym kierunku”.

STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSRR.

Dwugławyj Oriol 24.VIII donosi, że pod przewodnictwem ks. Szyryńskija-Szychmatowa w Paryżu odbył się zjazd pełnomocników Zjednoczenia Monarchistycznego na emigracji. Do prezydium zjazdu należeli: pp. Brandt, hr. Gendrykow, Skarzyński, Miasojedow i Biliński. Zjazd wysłał depesze powitalne do cesarzowej wdowy Marii Teodorówny, w. ks. Mikołaja Mikołajewicza, gen. Kutiepowa i t. p., zatwierdził sprawozdanie Najwyższej Rady Monarchistycznej z ostatnich dwóch lat jej działalności, rozpatrzył szereg spraw bieżących, wysłuchał referatów Najwyższej Rady Monarchistycznej i dokonał wyboru nowego składu członków tej rady, do której weszli pp. Krupieński, Markow, ks. Gorczakow, Talberg i Gorodecki. Omawiając wyniki tego zjazdu w art. Markowa, pismo donosi, iż sytuacja polityczna w ZSRR zmusiła Najwyższą Radę Monarchistyczną do rozpoczęcia akcji przygotowawczej oraz do militaryzacji Zjednoczenia Monarchistycznego. Sytuacja fi-

nansowa Zjednoczenia przedstawia się pomyślnie dzięki ofiarności szeregu działaczy monarchistycznych na emigracji. Stosunek organizacyj monarchistycznych do w. ks. Mikołaja Mikołajewicza nie uległ zmianie. Kwestja przyszłego ustroju państwowego Rosji rozstrzygnięta będzie, zgodnie z zapowiedzią wielkiego księcia, przez naród rosyjski po obaleniu sowietów. Monarchiści będą dążyli do oparcia tego ustroju na zasadach monarchji autokratycznej. Pismo podaje również wiadomość o likwidacji paryskiego „Związku Zjednoczonych Monarchistów“, którego przewodniczącym był ks. Jerzy Leuchtenberski.

Poslednija Nowosti 26.VIII ogłaszają komunikat kancelarii metropolity Eulogjusza w Paryżu o

stosunku podwładnej temu metropolicie części rosyjskiej cerkwi prawosławnej na emigracji do ZSRR, do metropolity Sergjusza w Moskwie oraz do synodu biskupów rosyjskich w Jugosławji. Komunikat utrzymuje, że metropolita Sergjusz wraz z całą podwładną mu zarówno w ZSRR jak i poza granicami tego państwa cerkwią ustosunkowuje się negatywnie do ateistycznej polityki sowieckiej, że związek cerkwi emigracyjnej z metropolitą Sergjuszem oparty jest jedynie na zasadach kanonicznych, że synod w Jugosławji nie posiada żadnych kanonicznych podstaw istnienia oraz że metropolita Eulogjusz dąży do złagodzenia i likwidacji zatargu, wynikłego w cerkwi na emigracji.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Izwiestja 27.VIII donoszą, że w pierwszym dniu obrad plenum C. K. K. partji, którego przewodniczącym jest Jarosławski, wysłuchano referatu Lebedia o wynikach t. zw. „samokrytyki“. Wszyscy mówcy, którzy wzięli udział w dyskusji, stwierdzili, że „samokrytyka“ stosowana jest zbyt słabo i nie porusza naczelných zagadnień życia sowieckiego.

Prawda 25.VIII omawia w art. wst. zwołanie plenum C. K. K. partji w Moskwie. Program obrad obejmuje sprawozdanie z wyników t. zw. „samokrytyki“ w partji oraz sprawozdanie z wyników racjonalizacji przemysłu sowieckiego. W długich wywodach pismo wskazuje na wagę obydwu tych zagadnień w życiu państwa sowieckiego.

Leningradskaja Prawda 21.VIII donosi, że w zakładach przemysłowych im. Chałturyna w Leningradzie od dłuższego czasu kwitnął wśród robotników komunistów mocny antysemityzm. Biuro leningradz-

kiej organizacji partyjnej udzieliło surowej nagany dwum członkom partji oraz trzem członkom Z. M. K. zatrudnionym w wspomnianych zakładach.

Poslednija Nowosti 26.VIII podają, że kongres międzynarodówki komunistycznej w Moskwie zaakceptował jednomyślnie dotychczasowy kierunek polityki C. K. sowieckiej partji komunistycznej oraz potępił opozycyjne poglądy Trockiego i jego zwolenników.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Prawda 23.VIII ogłasza program elektryfikacji kolei sowieckich zatwierdzony przez radę pracy i obrony państwa. Program ten przewiduje wydatkowanie 6 milionów rubli na cele elektryfikacji kolejnictwa sowieckiego w 1928/29 roku gospodarczym. Przewidywana jest elektryfikacja kolei Moskwa — Mytiszczy do stacji Puszkino, kolei Oranienbaumskiej oraz górskiego odcinka kolei Zakaukaskiej.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Prawda 26.VIII ogłasza uchwałę C. K. W. sowietów i rady komisarzy ludowych USRR o dokonaniu wyborów do wszystkich sowietów i zjazdów sowietów w USRR w styczniu i lutym 1929 roku. Zjazd sowietów USRR odbyć się ma w Charkowie 4-go kwietnia 1929 roku.

Prawda 25.VIII donosi, że na kolejach zachodnich w Orszy wykryto organizację białogwardyjską, której kierownikiem był inż. Mejer. Organizacja działała świadomie na szkodę kolejnictwa sowieckiego. 11-tu jej członków aresztowano.

Prawda 23.VIII podaje, że komisariat ludowy sprawiedliwości ogłosił okólnik o zastąpieniu kary więzienia dla osób skazanych na terminy poniżej jednego roku więzienia przez przymusowe roboty. Okólnik ten nie ma zastosowania do recydywistów oraz osób „burżuazyjnego pochodzenia“.

Krasnaja Gazeta 21.VIII donosi, że w Leningradzie zaszło starcie tłumu robotników z milicją sowiecką. Powodem zajścia było zamordowanie aresztowanego robotnika Kozłowa przez milicjanta Mirochina. Tłum usiłował popełnić samosąd nad milicjan-

tem i stawiał opór oddziałowi milicji sowieckiej. Dopiero zastosowanie szarży konnej tego oddziału przeciwko tłumowi położyło kres tym rozruchom.

Krasnaja Gazeta 18.VIII podaje, że niewykryci sprawcy zakłócili przebieg dyskusyjnego wiecu na temat antysemityzmu w „Ogrodzie 1-go Maja“ w Leningradzie. Urządzona przez nich obstrukcja wywołała wśród uczestników wiecu panikę, wskutek której dyskusja się nie odbyła.

Poslednija Nowosti 26.VIII donoszą o odwołaniu przewodniczącego sowieckiej misji handlowej w Paryżu Piatakowa do Moskwy. Piatakow otrzymuje nominację na stanowisko członka zarządu sowieckiego Banku Państwa.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Prawda 26.VIII. Malinowy dzwon Arcybiskupa Kenterberyjskiego, imperjalistyczny hazard i nasza walka o pokój (Art. ironizujący podpisanie paktu Kellogg'a w Paryżu. Zapewnienie pokoju — zdaniem dziennika — może dać tylko przyjęcie sowieckiego projektu przeciwojennego).

Wozroźdzenie, 18.VIII. Cement gmachu imperjum (art. Timaszewa o roli języka rosyjskiego w życiu państwowym Rosji).

